

Številka: 010-110/2022-253
Ljubljana, dne 12. 6. 2023
EVA: /
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si

ZADEVA: Končno poročilo o delu Medresorske delovne skupine za odpravo administrativnih ovir s področja upravnih zadev tujcev in načrt odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji – predlog za obravnavo

1 Predlog sklepa vlade:

Vlada Republike Slovenije je na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), na ____ seji dne _____, sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s končnim poročilom o delu Medresorske delovne skupine za odpravo administrativnih ovir s področja upravnih zadev tujcev in načrtom odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloge:

- predlog sklepa Vlade RS,
- poročilo.

Sklep prejmejo:

- Kabinet predsednika Vlade RS,
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Ministrstvo za zdravje,
- Urad Vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov,
- Zavod RS za zaposlovanje.

2 Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v Državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorna za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Sanja Ajanović Hovnik, ministrica, Ministrstvo za javno upravo,
- Jure Trbič, državni sekretar, Ministrstvo za javno upravo,
- Aleksander Vojičić, vodja Službe za upravne enote, Ministrstvo za javno upravo,
- mag. Janja Zupan Novak, sekretarka v Službi za upravne enote, Ministrstvo za javno upravo.

3. b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4 Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5 Kratek povzetek gradiva:

Medresorska delovna skupina za odpravo administrativnih ovir s področja upravnih zadev tujcev (v nadaljnjem besedilu: MDST), je bila ustanovljena s sklepom Sanje Ajanović Hovnik, ministrice, o imenovanju medresorske delovne skupine za odpravo administrativnih ovir s področja upravnih zadev tujcev, št. 010-110/2022-14 z dne 19. 8. 2022, ter s sklepoma Sanje Ajanović Hovnik, ministrice, o dopolnitvi sklepa o imenovanju medresorske delovne skupine za odpravo administrativnih ovir s področja upravnih zadev tujcev, št. 010-110/2022-21 z dne 19. 9. 2022 in št. 010-110/2022-181 z dne 22. 2. 2023. Razlog imenovanja MDST, ki deluje do zaključka nalog oziroma najkasneje do meseca maja 2023, je izdelava načrta odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji z namenom hitrejšega vodenja upravnih postopkov znotraj procesnih in materialnih rokov, možnih poenostavitev materialnih in procesnih določb ter podaja predlogov potrebnih sprememb in dopolnitev predpisov s tega področja dela, podaja predlogov dobrih praks z drugih področij dela, ki bi jih lahko implementirali v konkretno upravno področje ter iskanje možnosti intenzivnejše vključitve informacijskih sistemov v postopek dela.

Članstvo MDST, je v okviru svojega dela od meseca oktobra 2022 do konca meseca aprila 2023, strokovno razpravljalo o aktualni problematiki s področja ter v okviru trinajstih izvedenih sestankov, sprejelo številne sklepe, skupaj z načrtom odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji. Navedeno rezultira v poglobljeni seznaitvi s področjem dela skozi popis upravnih procesov, izvedeni analizi s področja pravnih in dejanskih možnosti poenostavitve postopka izdaje enotnega dovoljenja za zaposlitev tujcev iz tretjih držav, izvedenih regijskih posvetov upravnih enot, spremenjenih in dopolnjenih zakonskih določbah s področja tujcev, s področja zaposlovanja, samozaposlovanja in dela tujcev, s področja državne uprave, ter s področja čezmejnega izvajanja storitev, izvedenih izobraževanj oziroma usposabljanj javnih uslužbencev upravnih enot, izvedenem srečanju med predstavniki posameznih ministrstev in upravnih enot ter Rektorske konferenca Slovenije in Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije, vzporedno izvedenem regionalnem konzularnem posvetu (v organizaciji Ministrstva za zunanje in evropske zadeve), v okviru katerega so bile predstavljene novosti s področja upravnih zadev tujcev ter načrti, ki na tem področju sledijo, ter številnih predlogih rešitev, od katerih so bili nekateri že v času dela MDST realizirani na različne načine, drugi pa so predmet izvedenega načrta odprave (administrativnih) ovir, katerega del je tudi nadaljnje izobraževanje in usposabljanje javnih uslužbencev ter poenostavitve njihovega dela s pomočjo digitalnih rešitev, ki so v pripravi.

6 Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih,	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije,	NE
c)	administrativne posledice,	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja, ter konkurenčnost podjetij,	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki,	NE
e)	socialno področje,	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7. a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6. a):

/

I Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II Finančne posledice za državni proračun				
II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II. b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:/				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: Gradivo nima finančnih posledic za državni proračun.	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin - delovanje občin - financiranje občin	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE, - Združenju občin Slovenije ZOS: NE, - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE. Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani. /	
9 Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Skladno s sedmim odstavkom 9. člena Poslovnika Vlade RS (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12, 10/14, 164/20, 35/21, 51/21 in 114/21), javnost ni bila povabljena k sodelovanju.	
10 Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11 Gradivo je uvrščeno v delovni program Vlade:	NE
Sanja Ajanović Hovnik MINISTRICA	

PRILOGA 1

Številka:

Datum:

Vlada Republike Slovenije je na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), na ____ seji dne _____, sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s končnim poročilom o delu Medresorske delovne skupine za odpravo administrativnih ovir s področja upravnih zadev tujcev in načrtom odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Kabinet predsednika Vlade RS,
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Ministrstvo za zdravje,
- Urad Vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov,
- Zavod RS za zaposlovanje.

**POROČILO O DELU MEDRESORSKE DELOVNE SKUPINE ZA ODPRAVO
ADMINISTRATIVNIH OVIR S PODROČJA UPRAVNIH ZADEV TUJCEV
IN
NAČRT ODPRAVE (ADMINISTRATIVNIH) OVIR PRI DELU ORGANOV NA PRVI STOPNJI**

**I. Poročilo o delu medresorske delovne skupine za odpravo administrativnih ovir s
področja upravnih zadev tujcev**

I.1. Splošno

Na podlagi 16. in 59. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21 in 153/22), je Sanja Ajanović Hovnik, ministrica za javno upravo, izdala sklep št. 010-110/2022-14 z dne 19. 8. 2022, s katerim je bila imenovana Medresorska delovna skupina za odpravo administrativnih ovir s področja upravnih zadev tujcev (v nadaljnjem besedilu: MDST), ter sklepa o dopolnitvi sklepa o imenovanju medresorske delovne skupine za odpravo administrativnih ovir s področja upravnih zadev tujcev, št. 010-110/2022-21 z dne 19. 9. 2022 in št. 010-110/2022-181 z dne 22. 2. 2023. Razlog imenovanja MDST je bila izdelava načrta odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji z namenom hitrejšega vodenja upravnih postopkov znotraj procesnih in materialnih rokov, možnih poenostavitvev materialnih in procesnih določb ter podaja predlogov potrebnih sprememb in dopolnitev predpisov s tega področja dela, podaja predlogov dobrih praks z drugih področij dela, ki bi jih lahko implementirali v konkretno upravno področje ter iskanje možnosti intenzivnejše vključitve informacijskih sistemov v postopek dela.

Sklepi št. 010-110/2022-14 z dne 19. 8. 2022, št. 010-110/2022-21 z dne 19. 9. 2022 in št. 010-110/2022-181 z dne 22. 2. 2023, določajo sestavo MDST, ki jo sestavljajo člani, javni uslužbenci Kabineta predsednika Vlade RS, Službe Vlade RS za zakonodajo, Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za zunanje in evropske zadeve, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije, Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za javno upravo, Ministrstva za digitalno preobrazbo, Ministrstva za zdravje, Urada Vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov, ter Zavoda RS za zaposlovanje.

Tehnično in administrativno podporo MDST je zagotavljalo Ministrstvo za javno upravo. Sestanke MDST je skliceval vodja MDST, Jure Trbič, državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo, dvakrat mesečno. Zaradi številčnosti članov so bili le ti vabljeni glede na področje obravnave, vseh sestankov pa se je do svojega imenovanja za člana MDST, udeleževal tudi načelnik ene izmed upravnih enot, ki je hkrati član delovne skupine načelnikov za notranje zadeve in promet (ustanovljene s strani ministra oziroma ministrice za javno upravo). Član Službe Vlade RS za zakonodajo, upoštevajoč dnevni red sklicanih sestankov, na nobenega od izvedenih sestankov MDST ni bil povabljen.

V letu 2022 se je MDST sestala šestkrat, v letu 2023 do konca meseca aprila pa sedemkrat. Vsi sestanki MDST so potekali na sedežu Ministrstva za javno upravo.

I.2. Pregled dela MDST

I.2.1 Metode dela MDST

Članstvo MDST je v okviru svojega dela od meseca oktobra 2022 do konca meseca aprila 2023, strokovno razpravljalo o aktualni problematiki s področja upravnih zadev tujcev, ki je zajemala več različnih vsebinskih sklopov. Metoda dela MDST je temeljila na:

- ustreznem analitičnem pregledu dejanskega stanja na področju upravnih zadev tujcev v razmerju do upravnih enot,
- zagotavljanju ustrezne ravni interdisciplinarnosti sestave članstva,
- pregledu in preučitvi pozitivnopravne ureditve s področja upravnih zadev tujcev,
- vključitve primerjalnopravne metode dela s tega področja,
- izvedbi posameznih vzporednih sestankov ožjega članstva;
- podajanju predlogov ter
- opredelitvi članov MDST do predlaganih rešitev.

I.2.2 Vsebina strokovnih razprav

Osrednje vodilo in vsebina strokovnih razprav se je nanašala na vprašanje, kako predmetno področje ustrezno pravno urediti, da bi bili doseženi cilji, zaradi katerih je bila MDST ustanovljena. Glavnina dela je bila tako usmerjena v izdelavo načrta odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji oziroma v oblikovanje predlogov za izboljšanje oz. pohitritev postopkov znotraj procesnih in materialnih rokov, ki so se oziroma se večinoma nanašajo na spremembo ali dopolnitev veljavnih predpisov, kot tudi v oblikovanje drugih predlogov, ki bodo (lahko) pripomogli k optimizaciji postopkov na tem področju dela. Strokovna razprava MDST se je strnila v naslednje točke:

- dejansko stanje na upravnih enotah, ki so kot upravni organi prve stopnje stvarno pristojni za obravnavo vlog s področja upravnih zadev tujcev, ki se nanašajo na prebivanje v Republiki Sloveniji;
- dolgotrajnost upravnih postopkov s tega področja dela;
- kompleksnost predpisov s področja upravnih zadev tujcev;
- številčnost oziroma velik priliv vlog strank na posameznih upravnih enotah, zlasti na večjih upravnih enotah oz. upravnih enotah v mestnih, regionalnih, gospodarskih in univerzitetnih središčih;
- veliko število nerešenih upravnih zadev s področja upravnih zadev tujcev na posameznih večjih upravnih enotah, statistično informiranje in razrez statističnih podatkov glede na vložene in rešene vloge v letu 2022, primerjavo števila vloženih vlog z letoma 2021 in 2020, ter seznanitev s povprečnih časom obdelave vlog po posameznih upravnih enotah;
- položaj tujih študentov, znanstvenikov, zdravnikov ter ostalih prosilcev za izdajo enotnega dovoljenja za prebivanje in delo v Republiki Sloveniji, ki razpolagajo s specifičnimi znanji na določenih področjih dela;
- možnosti uvedbe posebnega postopka za zaposlovanje visoko kvalificiranega razvojnega kadra;
- možnosti pridobitve večjega števila tujcev za delo v socialno varstvenih zavodih, s tem v zvezi pa tudi potrebno organizacijo dela na upravnih enotah, za hitro rešitev vlog, ko bo nabor tujcev določen;
- možnosti poenostavitve dela s področja upravnih zadev tujcev na diplomatsko konzularnih predstavništvi RS v tujini;
- razloge in ukrepe za izboljšanje dela na upravnih enotah, ki so bili prepoznani in so evidentirani kot predlogi za:
 - o spremembo in/ali dopolnitev predpisov s področja upravnih zadev tujcev,
 - o digitalizacijo postopkov ter povezovanje obstoječih evidenc in registrov,
 - o izobraževanje in usposabljanje vseh deležnikov v procesih pridobivanja dovoljenj tujcev,

- pričetek rednega sestajanja upravnih enot po posameznih regijah z namenom posvetovalnih delavnic izvedenih med javnimi uslužbenci z različnih upravnih enot posamezne regije ter izmenjava dobrih praks dela, obravnava upravne ter sodne prakse.
- zbir vseh izdanih navodil na področju upravnih zadev tujcev, ki bodo zaposlenim dosegljiva na določenem e-portalu.
- iskanje drugih možnih rešitev za nastalo situacijo v zvezi s tujci na podlagi predlogov članov MDST;
- izobraževanje oziroma potrebe zaposlenih na upravnih enotah po izobraževanju in nadaljnjem usposabljanju s tega področja dela, ter vključevanja Upravne akademije v okviru Ministrstva za javno upravo v sodelovanju z drugimi organi, v planirano usposabljanje novo zaposlenih javnih uslužbencev z namenom, da pridejo na upravne enote že z določenim znanjem;
- kadrovske resurse na upravnih enotah in njihovo fluktuacijo zlasti na področju dela upravnih notranjih zadev ter potrebno zapolnitev z novimi kadri na podlagi sprejetega Skupnega kadrovskega načrta organov državne uprave za leti 2022 in 2023;
- poslovanje z dokumenti v elektronski obliki med upravnimi organi in sodišči;
- projekt digitalizacije upravnih postopkov in nadgradnja registra tujcev skupaj z izgradnjo uporabniških vmesnikov oziroma poenostavitev dela javnih uslužbencev s pomočjo digitalnih rešitev.

I.3. Sklepi MDST

V okviru trinajstih izvedenih sestankov je MDST sprejela številne sklepe, skupaj z načrtom odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji. Navedeno rezultira v poglobljeni seznanitvi s področjem dela skozi popis upravnih in delovnih procesov tako na upravnih enotah kot tudi na Zavodu RS za zaposlovanje, v seznanitvi s statističnimi podatki s področja upravnih zadev tujcev po upravnih enotah, izvedeni analizi s področja pravnih in dejanskih možnosti poenostavitve postopka izdaje enotnega dovoljenja za zaposlitev tujcev iz tretjih držav, posodobitvi vseh (telefonskih) kontaktov upravnih enot, posodobitvi spletnih informacij za tujce, izvedenih regijskih posvetov upravnih enot, spremenjenih in dopolnjenih zakonskih določbah s področja tujcev, s področja zaposlovanja, samozaposlovanja in dela tujcev, s področja državne uprave, ter s področja čezmejnega izvajanja storitev, izvedenih izobraževanjih oziroma usposabljanjih javnih uslužbencev upravnih enot ter pričetkom posodabljanja dostopnosti navodil s področja upravnih zadev tujcev za upravne enote, izvedenem srečanju med predstavniki posameznih ministrstev, upravnih enot ter Rektorske konference Slovenije in Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije, vzporedno izvedenem regionalnem konzularnem posvetu (v organizaciji Ministrstva za zunanje in evropske zadeve), v okviru katerega so bile predstavljene novosti s področja upravnih zadev tujcev ter načrti, ki na tem področju sledijo in se dotikajo tudi pridobivanja biometričnih podatkov s strani zunanjih izvajalcev, ter številnih predlogih rešitev.

I.3.1 Predlogi rešitev

Nekateri podani predlogi rešitev so bili že v času dela MDST realizirani na različne načine, drugi pa so predmet izvedenega načrta odprave (administrativnih) ovir, katerega del je nadaljnja razprava o potrebnih (sistemskih) spremembah in dopolnitvah veljavnih predpisov s področja upravnih notranjih zadev v povezavi z upravnimi zadevami tujcev, nadaljnje izobraževanje in usposabljanje javnih uslužbencev ter poenostavitev njihovega dela s pomočjo digitalnih rešitev, ki so v pripravi.

Skupaj je bilo v okviru MDST obravnavanih zelo veliko število predlogov rešitev, ki so jih podali člani MDST, od katerih so bili nekateri predlogi že v času dela MDST črtani kot možna rešitev, ker so se vsebine podanih rešitev že izvajale na podlagi veljavnih zakonskih predpisov, oziroma

so bile že predmet obstoječe prakse dela na področju tujskih zadev. Nekateri predlogi rešitev, ki so bili po svoji vsebini podobni, so bili za nadaljnjo obravnavo v okviru dela MDST združeni v en predlog. Del predlogov je bil v okviru dela MDST tudi zavrnjen, ker je bila njihova rešitev nerelevantna v povezavi s predmetom obravnave, oziroma se je vsebina rešitve podvajala z že podanimi predlogi. Na podlagi navedenega je v nadaljnji obravnavi dela MDST ostalo devetintrideset (39) predlogov rešitev, ki so bili sprejeti. Za vse te sprejete predloge rešitev še ni znano, ali bodo tudi dejansko izvedeni, saj bodo zlasti tisti, ki se nanašajo na potrebne spremembe zakonskih predpisov, ponovno predmet strokovne obravnave ob upoštevanju veljavnih predpisov Evropske unije.

I.3.2 Vsebina sprejetih in že izvedenih predlogov rešitev

Predlogov rešitev, ki so bili v okviru dela MDST sprejeti in v času od meseca oktobra 2022 dalje tudi že realizirani, je sedemnajst (17). Večina njih je implementirana v zakonu s področja tujcev, nekateri tudi v zakonskih predpisih s področja zaposlovanja in dela tujcev, čezmejnega izvajanja storitev ter s področja državne uprave. Drugi so bili izvedeni skozi izobraževanja oziroma usposabljanja javnih uslužbencev ter posredovanimi navodili oziroma usmeritvami za delo na upravnih enotah, posodobitvami spletnih strani s področja informacij za tujce na svetovnem spletu, z ustrezno (spremenjeno) organizacijo dela upravnih enot, dodatnimi kadrovskimi okrepitevami na upravnih enotah, ter dodatnim spremljanjem njihovega dela na podlagi sprejetih akcijskih načrtov v nekaj največjih upravnih enotah v Republiki Sloveniji.

Podani predlogi rešitev, ki so bili sprejeti v okviru dela MDST in tudi že implementirani v zakonske predpise, so navedeni v nadaljevanju.

1.

Predlog: podatki za izdajo dovoljenja za prebivanje - zajem prstnih odtisov, 111. člen Ztuj-2

Vsebina predloga: zajem dveh prstnih odtisov naj se za upravne zadeve tujcev izvede le enkrat, saj se prstni odtisi ne spreminjajo. Biometrični podatki tujca naj se hranijo v evidenci pet (5) let. Če to ni sprejemljivo, naj se zajem prstnih odtisov izvede na katerikoli upravni enoti ali DKP RS v tujini.

Rešitev: predlog je umeščen v Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih¹. Omogočena je petletna hramba prstnih odtisov oddanih v postopku izdaje prvega dovoljenja za začasno prebivanje tudi za namen uporabe v postopku podaljšanja dovoljenja za začasno prebivanje.

2.

Predlog: izdaja prvega dovoljenja za prebivanje in zajem prstnih odtisov

Vsebina predloga: odpravi se zahteva DKP RS, da ima tujec pisni poziv upravne enote za oddajo prstnih odtisov, saj se lahko dejstvo o vloženi vlogi preveri neposredno v registru tujcev.

Rešitev: predlog je umeščen v ZTuj-2G. Odpravljena je zahteva po pisnem pozivu upravne enote za dopolnitev prošnje s prstnimi odtisi.

3.

Predlog: označitev pravice do dostopa na trg dela, izdaja pisne odobritve za zamenjavo delodajalca

Vsebina predloga: črtanje 5. odstavka 37. člena ZTuj-2². Pristojnost odločanja v postopkih zamenjave delodajalca se v okviru sprememb zakona s področja zaposlovanja, prenese na ZRSZ.

Rešitev: predlog je umeščen v ZTuj-2G na način, da v primerih podanega soglasja ZRSZ za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca in zaposlitvi pri dveh

¹ (Uradni list RS, št. 48/23; ZTuj-2G);

² (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo, 95/21 – popr., 105/22 – ZZNŠPP; ZTuj-2).

ali več delodajalcih, upravni enoti ne bo potrebno izdati pisne odobritve v obliki odločbe. Tujec bo lahko v času veljavnosti enotnega dovoljenja za prebivanje in delo, zamenjal delovno mesto pri istem delodajalcu, zamenjal delodajalca ali se zaposlil pri dveh ali več delodajalcih le na podlagi soglasja ZRSZ, ki bo tujcu oz. delodajalcu tudi vročeno s strani ZRSZ. V primeru, da ta organ soglasja ne bo podal, bo morala upravna enota izdati pisno odločbo o zavrnitvi zamenjave delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjave delodajalca ali zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih. Upravne enote, kot je predlagano, z dano rešitvijo niso v celoti razbremenjene postopkov za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca in za zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih, se bodo pa ti postopki s sprejeto rešitvijo pospešili.

4.

Predlog: ugotavljanje zadržkov iz 55. člena Ztuj-2 za mobilne študente iz 44. a člen ZTuj-2 Vsebina predloga: zadostovalo bi le potrdilo iz kazenske evidence države članice Evropske unije, v kateri je mobilni študent vpisan na študij, oz. pisna izjava študenta pod kazensko odgovornostjo. Rešitev: Ministrstvo za notranje zadeve je upravnim enotam že podalo usmeritve za delo.

5.

Predlog: potrdilo o vloženi prošnji naj omogoča prehajanje državne meje

Vsebina predloga: potrebno je omogočiti prehajanje državnih mej na podlagi potrdila o vloženi prošnji.

Rešitev: predlog je umeščen v ZTuj-2G. Gre za možnost prehoda državne meje v primerih, ko ima tujec vloženo prošnjo za podaljšanje ali izdajo nadaljnjega dovoljenja za prebivanje, o prošnji pa še ni bilo odločeno, tujec pa je zapustil ozemlje Republike Slovenije. S predlagano spremembo se sedaj tudi tujcem, ki za vstop v Republiko Slovenijo ne potrebujejo vizuma, omogoča, da lahko v času odločanja o prošnji, vstopijo v Republiko Slovenijo skladno z namenom, zaradi katerega jim bo izdano dovoljenje za začasno prebivanje.

6.

Predlog: vročanje po pošti, vključno s kartico za dovoljenje za prebivanje

Vsebina predloga: Potrebno je omogočiti, če tudi je potrebna sprememba zakona, da se vse odločbe tujcem lahko vročajo tudi po pošti (vključno s kartico dovoljenja za prebivanje) namesto, da se tujca vabi na upravno enoto. Če MNZ presodi, da vročanje po zakonu s področja splošnega upravnega postopka ni primerno, naj se vzpostavi vročanje po vzoru vročanja osebnih dokumentov.

Rešitev: predlog je sprejet v ZTuj-2G v delu, ki se nanaša na možnost vročanja podaljšanih dovoljenj za začasno prebivanje, nadaljnjih dovoljenj za prebivanje in dovoljenj za stalno prebivanje, ki se izdajajo v obliki izkaznice dovoljenja za prebivanje, po pošti. Način vročitve (po pošti oziroma osebno na upravni enoti), izbere vlagatelj ob vložitvi vloge.

7.

Predlog: priprava enotnih navodil v zvezi z oddajo vloge

Vsebina predloga: pri pripravi enotnih navodil se predlaga sodelovanje univerze, raziskovalnega instituta in upravnih enot, ki na koncu pregledajo, dopolnijo in potrdijo pripravljena navodila in informacije. Pripravi naj se spletna stran s podrobnimi koraki in navodili glede oddaje vloge.

Rešitev: zadeva je bila s strani pristojnega organa za študente in ostale kategorije tujcev že pripravljena. Na obrazcih prošenj za izdajo/podaljšanje dovoljenj za prebivanje so navedena dokazila in listine, ki jih je treba priložiti prošnji. Na spletni strani Univerze v Ljubljani (<https://www.uni-lj.si/study/information/temporary-residence-permit-in-the-republic-of-slovenia>)

so med drugim tudi pojasnila v zvezi z vložitvijo prošnje za izdajo/podaljšanje dovoljenja za prebivanje in izdajo/obnovo potrdila o prijavi prebivanja zaradi študija v angleškem jeziku (pri pripravi pojasnil sta sodelovala Ministrstvo za notranje zadeve in Upravna enota Ljubljana). Tudi na spletni strani <https://infotujci.si/> so dostopna vsa potrebna pojasnila za tujce, poleg slovenskega tudi v angleškem jeziku.

8.

Predlog: opustitev trenutne zahteve za predložitev potrdila o zdravstvenem zavarovanju za bodoče zaposlene tujce

Vsebina predloga: opustitev trenutne zahteve za predložitev potrdila o zdravstvenem zavarovanju za osebe, ki bodo zaposlene, saj bodo te osebe z dnem zaposlitve vključene v sistem javnega zdravstvenega zavarovanja v Republiki Sloveniji in bodo s tem ustrezno zavarovane. Tujec mora sam urediti zdravstveno zavarovanje za obdobje pred zaposlitvijo. Ta predlog ne zahteva spremembe predpisov, ampak pripravo ustreznega tolmačenja predpisa in pripravo enotnih navodil s strani pristojnega ministrstva.

Rešitev: predlog je že realiziran, podano je ustrezno navodilo pristojnega ministrstva, v skladu s katerim se v postopku izdaje/podaljšanja dovoljenja za prebivanje, (kadar se izpolnjevanje pogoja ustreznega zdravstvenega zavarovanja izkazuje s komercialnim zdravstvenim zavarovanjem), vlagateljja prošnje na predložitev dokazila o komercialnem zdravstvenem zavarovanju pozove v fazi postopka, ko je ocenjeno, da za tem ne bodo več sledila nova pozivanja na predložitev dokazil.

9.

Predlog: upoštevanje zakonskih rokov pri obravnavi vlog

Vsebina predloga: upoštevanje zakonskih rokov za obravnavo vlog kandidatov pri pridobitvi dovoljenj oziroma vize.

Rešitev: procesni in materialni roki veljajo in se morajo upoštevati. Zaradi velikega pripada zadev ter upoštevajoč predpisane zakonske roke, so bili vzporedno sprejeti drugi pravni instituti, kot so prenos krajevne pristojnosti pod določenimi pogoji, kar je predpisano z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi³, prednostna obravnava vlog za dovoljenje za prebivanje raziskovalcev ter prednostna obravnava vlog za dovoljenje za prebivanje študentov, kar je že bilo predpisano v ZTuj-2, ter prednostna obravnava prošenj za enotno dovoljenje za prebivanje in delo, ki so vložene za zaposlitev pri delodajalcih s področja javnega sektorja, ki opravljajo določene dejavnost, kar je predpisano z ZTuj-2G.

10.

Predlog: ukinitve preverjanja zadostnih sredstev za preživljanje na strani tujih študentov

Vsebina predloga: študenti iz tujine, brez stalnega prebivališča v RS, niso upravičeni do denarno socialne pomoči, zato se lahko ukine preverjanje zadostnih sredstev za preživljanje. V tem primeru naj se tujec izreče, na kakšen način bo zagotavljal sredstva za preživljanje, organ pa v postopku lahko upošteva tudi prihodnja sredstva, npr. delo preko študentskega servisa.

Rešitev: predlog je realiziran tako, da tuji študent lahko izpolnjevanje pogoja zadostnih sredstev za preživljanje dokazuje s pisno izjavo staršev oziroma zakonitega zastopnika o tem, da ga bodo v času študija oziroma izobraževanja preživljali, če so ga starši po pravu države, katere državljan je, dolžni preživljati.

11.

Predlog: študentje in raziskovalci naj imajo prednostne termine za oddajo vlog in prevzem dovoljenja

Vsebina predloga: do vzpostavitve končne informacijske rešitve se predlaga prednostna določitev terminov za oddajo vlog in prevzem dovoljenja, dokler se ne vzpostavi elektronska oddaja vloge in vročanje dovoljenj po pošti.

Rešitev: predlog je realiziran. Z ZTuj-2 je določena prednostna obravnava vlog za dovoljenje za prebivanje raziskovalcev in študentov. Prednostni termini za oddajo vlog študentov se lahko vedno dogovorijo med univerzo ter posamezno upravno enoto. Gre za organizacijo dela, ki je v pristojnosti predstojnika organa. Upravna enota Ljubljana je na podlagi izvedenega sestanka s

³ (Uradni list RS, 18/23; ZDU-10).

predstavniki Univerze v Ljubljani, Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za zunanje in evropske zadeve, Ministrstva za delo, družine, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstva za javno upravo, v obdobju največjega pripada vlog tujih študentov (jesen 2022), reorganizirala način dela.

12.

Predlog: podaljševanje dovoljenj za prebivanje

Vsebina predloga: pri podaljševanju dovoljenja za prebivanje naj se tujcem izda ustrezen dokument, ki omogoča gibanje po drugih državah članicah in tudi prehod zunanje meje

Rešitev: predlog je že umeščen v ZTuj-2G. Gre za rešitev, ki je sicer že navedena v okviru predloga rešitve pod točko I.3.2.5. Tujcu je omogočen prehod državne meje v primerih, ko ima vloženo prošnjo za podaljšanje ali izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje, o njegovi prošnji še ni bilo odločeno, tujec pa je zapustil ozemlje Republike Slovenije. S predlagano spremembo se sedaj tudi tujcem, ki za vstop v Republiko Slovenijo ne potrebujejo vizuma, omogoča, da lahko v času odločanja o prošnji za podaljšanje ali izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje, vstopijo v Republiko Slovenijo skladno z namenom, zaradi katerega se vodi postopek podaljšanja oziroma izdaje nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje.

13.

Predlog: uvedba možnosti učinkovitega prilagajanja pripada na posamezni upravni enoti s prenosom na drugo upravno enoto oziroma uvedba specializiranih upravnih enot

Vsebina predloga: krajevna pristojnost upravnih enot naj se odpravi, podpira se tudi rešitev prilagajanja pripada upravnim enotam z možnostjo prenosa pristojnosti, pri tem naj se upošteva tudi uvedba specializirane upravne enote za določene vrste dovoljenj, tudi za strokovnjake iz določenih poklicev z dodano vrednostjo.

Rešitev: predlog ni bil umeščen v ZTuj-2G, ker je bil v delu učinkovitega prilagajanja pripada na posamezni upravni enoti s prenosom na drugo upravno enoto, smiselno vključen v ZDU-1O.

14.

Predlog: izdaja usmeritev upravnim enotam, da se pogoj 3-mesečnega roka veljavnosti potrdila o nekaznovanosti nanaša na oddajo vloge in ne na izdajo dovoljenja

Vsebina predloga: poda naj se tolmačenje, da se rok veljavnosti potrdila presoja po datumu oddaje vloge.

Rešitev: predlog je že upoštevan skozi navodila oziroma usmeritve.

15.

Predlog: prednostna obravnava vloge za enotno dovoljenje za strokovnjake iz določenih poklicev z dodano vrednostjo

Vsebina predloga: potrebna je prednostna obravnava vlog za tujce iz določenih poklicev z dodano vrednostjo potem, ko se bo z interventnimi rešitvami čas obravnave vlog skrajšal.

Rešitev: predlog je umeščen v ZTuj-2G in se nanaša na prednostno obravnavo prošenj tujcev za izdajo enotnega dovoljenja za zaposlitev pri določenih delodajalcih s področja javnega sektorja (ki izvajajo zdravstveno dejavnost, dejavnost vzgoje in izobraževanja, v javnih zavodih, ki izvajajo institucionalno varstvo odraslih oseb v posebnih socialnovarstvenih zavodih za odrasle, v varstveno delovnih centrih in socialnovarstvenih zavodih za usposabljanje, v javnih zavodih, ki izvajajo socialnovarstveno storitev pomoč družini na domu, ter v javnih socialnovarstvenih zavodih, ki izvajajo socialnovarstvene storitve), ter kadar obstaja javni interes. Predlog glede prednostne obravnave je bil v določenem delu glede soglasja vključen tudi v Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev⁴.

⁴ (Uradni list RS, št. 42/23; ZZSDT-D).

16.

Predlog: reorganizacija, okrepitev ter specializacija upravnih enot glede obravnave vlog za dovoljenje za prebivanje in delo tujcev ter predstavitev akcijskega načrta Ministrstva za javno upravo v okviru dela MDST

Vsebina predloga: Ministrstvo za javno upravo je v mesecu juliju 2022 izpostavilo akcijski načrt za odpravo zaostankov ter, da bo opravljen premislek o boljši organiziranosti upravnih enot. Center SOLVIT, ki deluje v okviru Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport opaža, da gre za zapletene postopke, vse upravne enote pa ne razpolagajo z ustreznim kadrom oziroma znanjem, zato se ti postopki dodatno zapletajo in podaljšujejo.

Rešitev: predlog je že upoštevan z akcijskim načrtom, ki je bil izveden skozi identifikacijo najbolj obremenjenih upravnih enot s področja dela upravnih zadev tujcev, izvedenih sestankov z vodstvom teh upravnih enot ter pozivom, naj upravne enote pripravijo pregled stanja, popis težav oziroma povzetek problemov, s katerimi se srečujejo ter ukrepe, ki so jih upravne enote v ta namen sprejele (glede na ugotovitve/analizo stanja). Akcijski načrt je bil med drugim usmerjen tudi v podrobnejši prikaz kadrovske strukture na upravnih enotah in potreb po kadrovskih okrepitvah.

17.

Predlog: potrebno je izobraževanje in osveščanje delodajalcev in tujcev

Vsebina predloga: 1. izvedejo naj se delavnice za upravne enote, Zavod RS za zaposlovanje, ministrstva ter predstavnike gospodarstva in podjetij, s praktičnimi vidiki izvedbe postopka pridobitve dovoljenja. Posredujejo naj se informacije, kje so težave in kakšne so možnosti za učinkovitejše sodelovanje. 2. podajo naj se pisni predlogi posameznih resorjev (Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ter Ministrstva za javno upravo), za pohitritev postopkov v okviru veljavnih možnosti (SPOT, ipd.), ki so na strani prosilcev, da se jih posreduje gospodarstvu. Ker je manjši delež vlog vložen preko portala SPOT, je potrebno okrepiti poznavanje možnosti za učinkovitejše postopanje tudi na strani delodajalcev. 3. potrebno je odpreti telefonsko svetovalno točko glede potrebnih dokumentov. 4. vprašanja in odgovori naj se objavijo na spletni strani <https://infotujci.si>.

Rešitev: predlogi rešitev so upoštevani. Na opisanem področju je bilo že veliko zadev realiziranih, pri čemer je primarno usposabljanje in izobraževanje za zaposlene na upravnih enotah.

Kot izhaja iz realizacije posameznih predlogov rešitev, je bilo več kot polovica teh realiziranih s pomočjo zakonskih sprememb in dopolnitev, ki se odražajo v ZTuj-2G. Z namenom odprave administrativnih ovir in zasledovanja načela ekonomičnosti upravnega postopka so bili s to novelo zakona implementirani predlogi rešitev, ki so bili podani v okviru dela MDST. ZTuj-2G tako vsebuje možnost vročanja podaljšanih in nadaljnjih dovoljenj za začasno prebivanje in dovoljenj za stalno prebivanje po pošti, hrambo prstnih odtisov oddanih v postopku izdaje prvega dovoljenja za začasno prebivanje tudi za namen uporabe v postopku podaljšanja dovoljenja za začasno prebivanje, odpravo zahteve po pisnem pozivu upravne enote za dopolnitev prošnje s prstnimi odtisi, spremembo koncepta odločanja o zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih (ukinitve obveznosti izdaje pisne odobritve s strani upravne enote v primeru izdaje soglasja s strani Zavoda RS za zaposlovanje), odpravo obveznosti periodičnega preverjanja izpolnjevanja pogoja zadostnih sredstev za preživljanje po uradni dolžnosti s strani upravne enote (odprava administrativne obremenitve za uslužbenke upravnih enot). Vse navedeno bo omogočilo hitrejšo vodenje postopkov izdaje dovoljenj za prebivanje in potrdil o prijavi prebivanja. Med drugim ta novela zakona vsebuje tudi novi osmi odstavek 37. člena ZTuj-2, ki določa prednostno obravnavo prošenj tujcev za izdajo enotnega dovoljenja, če gre za zaposlitve v določenih področjih javnega sektorja (torej področij, ki so navedena v novi 20. točki drugega odstavka 5. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev⁵, ter dodatno v primerih, če gre za zaposlitev na področju dejavnosti vzgoje in izobraževanja ter v primerih, kadar obstaja javni interes). Rešitve, ki se

⁵ (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo in 42/23; ZZSDT).

odražajo v ZZSDT-D, se nanašajo na postopek izdaje soglasja upravne enote k enotnemu dovoljenju, ki po novem ne bo več potrebno. Zavod RS za zaposlovanje bo podal soglasje k zamenjavi delovnega mesta, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih v času veljavnosti enotnega dovoljenja. Prav tako je novost to, da določbe tega zakona ne veljajo za tujce, ki se zaposlijo pri delodajalcih s področja javnega sektorja, ki izvajajo zdravstveno dejavnost, v javnih zavodih, ki izvajajo institucionalno varstvo odraslih oseb in ostalih javnih zavodih. Zaradi težav pri prehodu državnih meja, ki so jih imeli tujci, ki so v Republiki Sloveniji vložili prošnjo za podaljšanje ali izdajo nadaljnjega dovoljenja za prebivanje, o njihovi prošnji pa še ni bilo odločeno, tujci pa so v tem času zapustili ozemlje Republike Slovenije, se z ZTuj-2G omogoča, da lahko tujec, ki za vstop v Republiko Slovenijo ne potrebuje vizuma, v času odločanja o prošnji, na podlagi posebnega potrdila vstopi v Republiko Slovenijo skladno z namenom, zaradi katerega mu bo izdano dovoljenje za začasno prebivanje. Nekatere rešitve se odražajo tudi v ZDU-1O, pri katerem gre za vsebino, ki se nanaša na možnost prenosa krajevne pristojnosti v posameznih upravnih zadevah z ene upravne enote na drugo upravno enoto, če jih prva zaradi svoje preobremenjenosti, ob izpolnjevanju določenih pogojev, ne more rešiti v zakonitem roku, ter v Zakonu o čezmejnem izvajanju storitev⁶ v zadevi e-dostopnosti upravnih enot do evidenc Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, v zvezi z izdanimi potrdili A1.

Nekaj predlogov rešitev je bilo realiziranih skozi podana navodila oziroma usmeritve za delo, posodobljene in prevedene spletne strani, preko katerih tujci lahko dostopajo do vseh relevantnih informacij ter obrazcev vlog, na katerih so posamezne informacije prevedene v različne jezike. Konkretno to pomeni, da so na obrazcih prošenj za izdajo ali podaljšanje dovoljenj za prebivanje, ki so določeni s Pravilnikom o načinu izdaje dovoljenja za prebivanje in potrdila o pravicah obmejnega delavca, načinu zajemanja prstnih odtisov, načinu označitve prenehanja ter ceni izkaznice dovoljenja za prebivanje in potrdila o pravicah obmejnega delavca⁷, v tuje jezike prevedene informacije o tem, kaj je potrebno prošnji priložiti, katere podatke bo upravna enota pridobila po uradni dolžnosti, ter informacije o varstvu osebnih podatkov. Obrazci prošenj za izdajo ali podaljšanje dovoljenj za prebivanje bodo v celoti prevedeni v angleški jezik z naslednjo spremembo in dopolnitvijo prej navedenega pravilnika. Nekaj predlogov rešitev pa je bilo realiziranih tudi skozi že izvedena izobraževanja oziroma usposabljanja zaposlenih ter krepitev kadrovskih virov na upravnih enotah.

Pretežni del predlogov rešitev, je bil realiziran v prvi tretjini oziroma drugi tretjini leta 2023.

I.3.2.1 Izobraževanje in usposabljanje

Rezultat dela MDST se nadalje kaže v načrtovanem izvajanju izobraževanj oziroma usposabljanj javnih uslužbencev s tega področja dela. V zvezi z usposabljanjem javnih uslužbencev, ki delajo na upravnih zadevah tujcev, so bila v okviru dela MDST, zbrana številna vprašanja oziroma vsebine s področja upravnih zadev tujcev, o katerih so javni uslužbenci želeli razpravljati. Ministrstvo za notranje zadeve je iz tega naslova izvedlo usposabljanja dne 16. 2. 2023, 13. 4. 2023 in 17. 5. 2023, v okviru katerih je podalo odgovore na vprašanja javnih uslužbencev, ki delajo na upravnih zadevah tujcev. Ministrstvo za notranje zadeve je javnim uslužbencem na usposabljanju dne 13. 4. 2023 predstavilo tudi vsebino ZTuj-2G, v zvezi s katero bodo upravnim enotam v nadaljevanju podane dodatne usmeritve za delo glede določb ZTuj-2G, katerih začetek uporabe, je na podlagi prehodnih določb tega zakona, v določenih delih zamaknjen.

Kot rezultat dogovorov MDST je bilo dne 26. 1. 2023, na pobudo Ministrstva za javno upravo izvedeno prvo (pilotno) srečanje uslužbencev upravnih enot s področja gorenjske regije in Upravne enote Domžale ter Upravne enote Kamnik, z namenom izmenjave dobrih delovnih praks

⁶ (Uradni list RS, 40/23; ZČmIS-1);

⁷ (Uradni list RS, št. 83/21 in 17/22; v nadaljevanju: pravilnik).

in razreševanja strokovnih vprašanj na področju upravnih zadev tujcev v organizaciji Upravne enote Domžale, ki je gostila tudi preostale upravne enote oziroma njihove javne uslužbenke. Namen srečanja je bilo izkoristiti znanje in izkušnje uslužbencev upravnih enot ter preko ustreznega dialoga oz. medsebojnega sodelovanja zagotoviti poenotenje dela oz. prakse. Na podlagi pozitivnega odziva in prepoznavi smiselnosti tovrstnih srečanj se je Ministrstvo za javno upravo z načelnicami in načelniki upravnih enot dogovorilo, da k organizaciji tovrstnih strokovnih regijskih srečanj pristopijo še preostale upravne enote.

I.3.2.2 Prenos krajevne pristojnosti

Kot posledica predlagane rešitve razbremenitve nekaterih najbolj obremenjenih upravnih enot, ki je bila podana v okviru dela MDST, so bile posamezne upravne zadeve tujcev s sklepi Ministrstva za javno upravo, ob predhodnem soglasju Ministrstva za notranje zadeve, že prenešene v reševanje s krajevno pristojne upravne enote na druge, novo določene krajevno pristojne upravne enote. V prenos krajevne pristojnosti so bile zajete le upravne zadeve izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja za prebivanje in delo. Iz Upravne enote Ljubljana je bilo prenesenih tri tisoč (3000) upravnih zadev tujcev na enainpetdeset (51) drugih upravnih enot, iz Upravne enote Maribor je bilo prenesenih tisoč petsto (1500) upravnih zadev na dvainpetdeset (52) drugih upravnih enot in iz Upravne enote Kranj je bilo prenesenih osemsto (800) upravnih zadev na štiri (4) druge upravne enote.

Tudi v zvezi s prenosom krajevne pristojnosti za posamezne upravne zadeve s področja tujcev na podlagi tretjega odstavka 51. člena Zakona o državni upravi⁸, ki je bila že izvedena, so bile upravnim enotam s strani Ministrstva za notranje zadeve ob sodelovanju Ministrstva za javno upravo, poslane v začetku meseca maja 2023, usmeritve za delo, glede posameznih vprašanj, ki so jih v zvezi s prenosom krajevne pristojnosti, izpostavile upravne enote.

I.3.2.3 Kadrovske krepitev upravnih enot

Še pred samim imenovanjem MDST in vzporedno z delom MDST je Ministrstvo za javno upravo pripravljalo različna gradiva oziroma analize, ki so bile potrebne za nujno in sistematično kadrovske okrepitve upravnih enot. Vlada Republike Slovenije je tako na predlog Ministrstva za javno upravo skupni kadrovski načrt organov državne uprave za leti 2023 in 2024 za upravne enote povečala za 50 dodatno dovoljenih novih zaposlitev. Skladno z navedenim je Ministrstvo za javno upravo v začetku leta 2023 pripravilo dodatne kadrovske okrepitve upravnih enot z namenom, da se zagotovi reševanje zaostankov in obvladovanje tekočega pripada novih zadev na upravnem področju tujcev.

I.3.2.4 Digitalizacija upravnih postopkov in nadgradnja registra tujcev

Rezultat dela MDST se nadalje kaže tudi v analizi možnih poenostavitvah dela s pomočjo digitalnih rešitev. V zvezi z optimizacijo delovnih procesov na upravnih enotah s pomočjo moderne tehnologije z namenom razbremenitve uslužbencev upravnih enot in strank ter pohitritve postopkov, je na področju digitalnih rešitev v okviru MDST že bila izvedena posodobitev e-vlog na portalu SPOT. V nadaljevanju dela, kar je sicer že predmet načrta odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji, je tudi načrtovana izvedba preostalih ukrepov s področja nadgradnje registra tujcev in optimizacije delovnih procesov z ustreznimi digitalnimi rešitvami. Na tem segmentu dela je bil v mesecu januarju 2023, v okviru dela MDST, s strani Ministrstva za digitalno preobrazbo, pripravljen »Predlog koncepta za digitalizacijo postopkov s področja upravnih zadev tujcev«. To ministrstvo je v mesecu aprilu 2023, kot nosilec aktivnosti za

⁸ (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23; ZDU-1).

digitalizacijo postopkov na področju tujcev oziroma upravnih notranjih zadev, organiziralo uvodni sestanek glede realizacije osnovnega koncepta digitalizacije, njihovo delo na tem področju pa se nadaljuje.

Iz naslova uvedbe elektronskega poslovanja med upravnimi enotami in sodišči ter drugimi pristojnimi organi (npr. Ministrstvom za pravosodje), je bila v okviru dela MDST, dne 4. 4. 2023, s strani Ministrstva za pravosodje podana informacija, da je aplikacija s katero se upravlja skupna evidenca kazenskih točk v cestnem prometu (EKT) in evidenca pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških (EPS), zastarela in deluje počasi, kar se odraža tudi v počasnem delovanju v zvezi z izdajo elektronskih potrdil, pri čemer tudi ni omogočeno njihovo pošiljanje na elektronske naslove upravnih enot. Ministrstvo za pravosodje je za potrebe dela MDST ob tem tudi sporočilo, da je v zaključni fazi priprava projekta vzpostavitve nove informacijske rešitve, ki bo zajela implementacijo omenjenih evidenc v novem programskem okolju. Celotna informacijska rešitev se bo namreč postavila v Državnem Računalniškem Oblaku, pri čemer se bodo v največji možni meri uporabili tudi različni horizontalni gradniki (npr. »Varnostna shema« in »Pladenj«). Poleg skupin notranjih in administratorskih uporabnikov, se bo v uporabo te informacijske rešitve vključilo zunanje uporabnike, v sklop katerih spadajo tudi drugi organi, med katerimi so tudi upravne enote, sodišča, Policija, itd. Ministrstvo za pravosodje v zvezi z navedenim projektom načrtuje njegovo izvedbo do konca leta 2023. Rezultat izvedbe tega projekta bo predvsem v možnosti hitrejše izdaje potrdil iz evidence, ob vzpostavljenih programskih vmesnikih za elektronski dostop do njih.

II. Načrt odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji

Načrt odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji, upoštevajoč že izvedene predloge rešitev, ki so bili podani v okviru dela MDST, temelji na predlogih rešitev, ki so bili s strani MDST sprejeti, vendar v času njenega dela še niso bili realizirani zaradi različnih razlogov. Takšnih predlogov rešitev je dvaindvajset (22).

II.1. Vsebina sprejetih in še ne izvedenih predlogov rešitev

Za podane predloge rešitev, ki so bili sprejeti v okviru dela MDST in še niso bili realizirani, ni znano, ali bodo tudi dejansko izvedeni, saj bodo zlasti tisti, ki se nanašajo na potrebne spremembe zakonskih predpisov, ponovno predmet strokovne obravnave ob upoštevanju veljavnih predpisov Evropske unije. Podani predlogi rešitev so navedeni v nadaljevanju.

1.

Predlog: zavrnitev podaljšanja dovoljenja za prebivanje zaradi nezadostnih sredstev za preživljanje

Vsebina predloga: v zvezi z zavrnitvijo podaljšanja dovoljenja za prebivanje zaradi nezadostnih sredstev za preživljanje naj se ustrezno spremeni 5. odstavek 55. člen Ztuj-2 tudi pri sponzorju.

Rešitev: predlog ni bil vključen v ZTuj-2G, ker dokument z uradnim pisnim odgovorom Evropske komisije na vprašanje Ministrstva za notranje zadeve, o tem ali je okoliščine iz 17. člena Direktive 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003, o pravici do združitve družine⁹, treba upoštevati tudi v postopku izdaje/podaljšanja dovoljenja za začasno prebivanje tujcu, ki združuje družinske člane, to je sponzorju in pri katerem obstoji razlog za zavrnitev izdaje ali podaljšanja dovoljenja za začasno prebivanje, še ni bil uradno objavljen na spletni strani kontaktne skupine Evropske komisije za zakonite migracije. Predlog bo, po uradni objavi odgovora Evropske komisije na spletni strani kontaktne skupine Evropske komisije za zakonite migracije, vključen v redno novelo Zakona o tujcih.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, 1. četrletje 2024.

2.

Predlog: dostop do evidence Zavoda za zdravstveno zavarovanje ter podaljšanje veljavnosti enotnega dovoljenja v povezavi z zdravstvenim zavarovanjem

Vsebina predloga: nadgradi naj se register tujcev z neposredno povezavo z evidenco Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije naj se nadgradi sistem, ki bo omogočal vpogled v centralno evidenco registra tujcev in s tem tudi ureditve zdravstvenega zavarovanja za tujce, kar bi zmanjšalo »birokracijo«.

Rešitev: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije pridobiva potrebne podatke iz centralnega registra prebivalstva (CRP). Delno je bil predlog rešitve že realiziran z ZČmIS-1 v delu elektronske dostopnosti upravnih enot do evidenc zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v zadevi izdanih potrdil A1. V nadaljevanju bo potrebno povezati centralno evidenco registra tujcev in evidenco Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za zdravje, 2. četrletje 2024.

3.

Predlog: razveljavitev dovoljenja za prebivanje

Vsebina predloga: nadgradnja registra tujcev, ki bo omogočila, da se v navedeni register evidentira uvedba postopka razveljavitve dovoljenja za prebivanje in ne samo razveljavitev dovoljenja za prebivanje.

Rešitev: predlog rešitve je v načrtu nadgradnje Vzdrževanja informacijskega sistema upravnih notranjih zadev ISUNZ

⁹ (UL L št. 251 z dne 3. 10. 2003, str. 12).

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, 2. četrletje 2024.

4.

Predlog: info točka za tujce (podatki na enem mestu, kjer se ažurno spreminjajo in dopolnjujejo)
Vsebina predloga: predlog je, da se podatki na portalu "info tujci" ažurno spreminjajo in dopolnjujejo. Smiselno bi bilo organizirati okrepljeno in centralizirano info točko za tujce, kjer bi bil na voljo klicni center, možnost osebne obiska ter spletna dosegljivost za vse informacije s tega področja.

Rešitev: spletna točka "info.tujci", je bila s strani Ministrstva za notranje zadeve že posodobljena z vsemi obrazci vlog v prevodih različnih tujih jezikov; navedena spletna točka se bo posodabljala tudi v nadaljevanju. Informacije s področja migracij in zaposlovanja tujcev se že v obstoječem sistemu zagotavljajo preko zaposlenih na upravnih enotah, Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Zavodu RS za zaposlovanje (telefonski klici, osebni obiski, elektronska korespondenca). Upravne enote imajo prav tako možnost, da glede na posebnosti v njihovi organizaciji dela oz. potrebe dela s strankami, vzpostavijo sistem svetovalca za pomoč strankam (8. člen Uredbe o upravnem poslovanju¹⁰ v povezavi z 19. in 20. členom te uredbe). Ministrstvo za javno upravo bo z vidika tega segmenta preučilo možnost dodatnih zaposlitev na upravnih enotah z namenom zagotavljanja vseh potrebnih informacij strankam s področja upravnih zadev tujcev, kar pa je lahko v nadaljevanju povezano tudi s sprejetjem novega skupnega kadrovskega načrta organov državne uprave, za naslednji dve leti, vezano na predlog državnega proračuna, ki se sprejema za dve leti.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za javno upravo, 1. četrletje 2024.

5.

Predlog: specializacija kadrovskega virov (uradnikov) s področja upravnih zadev tujcev na način sistemske reorganizacije dela upravnih enot, samo na tem upravnem področju z opcijo uvedbe migracijske službe

Vsebina predloga: pri specializaciji kadrovskega virov gre za sistemsko reorganizacijo upravnih enot ter določitev stvarne pristojnosti posameznih upravnih enot na področju tujcev, upoštevajoč regionalni vidik, v okviru tega pa tudi preučitev možnosti združitve pristojnosti dela upravnih enot in Zavoda RS za zaposlovanje (slednja »združitev« terja nujno in aktivno sodelovanje nosilcev delovnega področja »prebivanje in delo tujcev«, tj. Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ter Ministrstva za notranje zadeve). Pri tem bi bilo vložništvo še vedno zagotovljeno na širšem regijskem območju.

Rešitev: predlog glede specializacije kadrovskega virov oz. reorganizacije upravnih enot se podpira na daljši rok in se bo v tem času, upoštevajoč dejansko stanje ponovno preučil. Z vprašanjem reorganizacije upravnih enot se ukvarja Strokovni svet za trajnostni razvoj javne uprave, ki je bil ustanovljen kot posvetovalno telo ministrice za javno upravo. Znotraj omenjenega strokovnega sveta deluje delovna (pod)skupina za reorganizacijo upravnih enot za bolj kakovostne javne storitve, usmerjene k uporabnikom v sinergiji z lokalno samoupravo.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za javno upravo, 2. četrletje 2025

6.

Predlog: sprejem zahtevkov za izdajo dovoljenja za prebivanje tudi na upravni enoti, ko tujec zakonito prebiva v državi

Vsebina predloga: odprava vložitve vlog preko diplomatsko-konzularnih predstavništav (DKP) Republike Slovenije takrat, ko se tujec zakonito nahaja oziroma prebiva v Republiki Sloveniji.

Rešitev: gre za predlog rešitve, katerega upoštevanje oziroma realizacija bo zahtevala sistemsko, konceptualno spremembo vsebine Ztuj-2. Predlog se bo v nadaljevanju ponovno preučil v okviru priprave redne novele Ztuj-2, ob upoštevanju vseh veljavnih predpisov Evropske unije in strokovnih mnenj.

¹⁰ (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/21, 68/22, 89/22 in 135/22).

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, 1. četrtnetle 2024.

7.

Predlog: obravnava zahtevkov za izdajo dovoljenj za prvo prebivanje, če so zahtevki vloženi neposredno na upravni enoti

Vsebina predloga: potrebno je odpraviti pošiljanje pisnih vlog, ki jih prejme upravna enota od strank, na DKP Republike Slovenije v tujino samo zato, ker bi morale biti te prve vloge vložene preko DKP Republike Slovenije v tujini.

Rešitev: gre za predlog rešitve, katerega upoštevane oziroma realizacija bo zahtevala sistemsko, konceptualno spremembo vsebine Ztuj-2. Predlog se bo v nadaljevanju ponovno preučil v okviru priprave redne novele Ztuj-2, ob upoštevanju vseh veljavnih predpisov Evropske unije in strokovnih mnenj.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, 1. četrtnetle 2024.

8.

Predlog: vročanje po pošti, vključno s kartico za dovoljenje za prebivanje

Vsebina predloga: potrebno je omogočiti, če tudi je potrebna sprememba zakona, da se vse odločbe tujcem lahko vročajo tudi po pošti (vključno s kartico dovoljenja za prebivanje), namesto, da se tujca vabi na upravno enoto. Če Ministrstvo za notranje zadeve presodi, da vročanje v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku¹¹ ni primerno, naj se vzpostavi vročanje po vzoru vročanja osebnih dokumentov.

Rešitev: predlog rešitve v delu, ki se nanaša na vročanje prvih dovoljenj, ostaja odprt za njegovo obravnavo in strokovno razpravo v nadaljevanju. Realizacija tega predloga je odvisna oziroma povezana s sistemsko, konceptualno spremembo Ztuj-2. Če bo v Ztuj-2 ohranjeno temeljno pravilo, po katerem mora tujec prvo dovoljenje za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji pridobiti pred vstopom v Republiko Slovenijo, predloga ne bo mogoče realizirati, saj izkaznice prvega dovoljenja za začasno prebivanje v tujini ni mogoče vročati po pošti.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, 1. četrtnetle 2024.

9.

Predlog: vročanje v Republiki Sloveniji, če tujec zakonito prebiva v Republiki Sloveniji

Vsebina predloga: vročanje konkretnih upravnih aktov tujcem v Republiki Sloveniji, če tujec zakonito prebiva v Republiki Sloveniji (uradna evidenca!), namesto da se ti vročajo preko DPK Republike Slovenije v tujini.

Rešitev: predlog rešitve je delno že realiziran (34. člen ZTuj-1); predlog, da bi se vsem tujcem, ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji, vročalo upravne akte v Republiki Sloveniji, zahteva sistemsko oziroma konceptualno spremembo ZTuj-1. Predlog se bo preučil pri pripravi redne novele tega zakona, ob upoštevanju vseh veljavnih predpisov EU in strokovnih mnenj.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, 1. četrtnetle 2024.

10.

Predlog: možnost vložitve vloge še v roku 1 meseca po poteku veljavnosti že izdanega dovoljenja

Rešitev: predlog rešitve se bo preučil na strokovni ravni v okviru redne novele Ztuj-2.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, 1. četrtnetle 2024.

11.

Predlog: dolgotrajnost postopkov pridobivanja dovoljenja za začasno prebivanje zaradi opravljanja dela na področju raziskav ter višjega in visokega šolstva

Vsebina predloga: možnost ureditev overitve dokumentov na veleposlaništvih Republike Slovenije preko hitre pošte.

¹¹ (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb; ZUP).

Rešitev: predlog rešitve se bo v nadaljevanju še preučil ob upoštevanju tehničnih zmožnosti.
Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve, 1. četrletje 2024.

12.

Predlog: dolgotrajnost postopkov pridobivanja dovoljenja oziroma postopki s tujci, ki so v tujini – zaslišanje

Vsebina predloga: možnost izvedbe razgovorov na upravnih enotah preko video klicev. Upravne enote naj same izvedejo zaslišanja v vseh postopkih, kjer se oceni, da je to potrebno in sicer z uporabo modernih tehnologij. Zaslišanja se morajo snemati, posnetki zaslišanj naj v celoti nadomestijo zapisnike.

Rešitev: predlog rešitve (gre za združen predlog), se bo preučil ob sistemski spremembi splošnega postopkovnega zakona.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za javno upravo, 3. četrletje 2024.

13.

Predlog: enotno dovoljenje zaradi visoko kvalificirane zaposlitve – modra karta

Vsebina predloga: omilitev pogoja za izdajo modre karte Evropske unije, kjer mora biti zagotovljena plača v višini najmanj 1,5 kratnika povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji.

Rešitev: v pripravi so spremembe ZZSDT, s katerimi se bo v slovensko zakonodajo prenesla Direktiva (EU) 2021/1883 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namen visokokvalificirane zaposlitve – tako imenovana Direktiva o modri karti.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, 1. četrletje 2024.

14.

Predlog: čas veljavnosti dovoljenj za raziskovalce oziroma dve ali večletna veljavnost izdanega dovoljenja

Vsebina predloga: možnost izdaje dovoljenj za raziskovalce za čas trajanja zaposlitve na projektu in mlade raziskovalce za čas trajanja usposabljanja. Za ostale raziskovalce, katerih zaposlitev ni vezana na specifični projekt, se predlaga izdaja dovoljenja za obdobje do dveh (2) let po vzoru modre karte. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije ob tem glede enajstega odstavka 38. člena Ztuj-2 pojasnjuje, da bo za področje znanosti dopolnjen nabor posebnih programov Evropske unije ali večstranskih ukrepov, ki vključujejo ukrepe za spodbujanje mobilnosti s ciljem, da bi bilo čim več prvih dovoljenj za začasno prebivanje na podlagi 38. člena Ztuj-2, izdanih za dve (2) leti. Podan je tudi predlog Ministrstva za javno upravo za sistemsko ureditev dve ali večletne veljavnosti izdanega dovoljenja.

Rešitev: predlog rešitve se bo preučil ob novi noveli Ztuj-2.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, 1. četrletje 2024.

15.

Predlog: predlog za spremembo 1. točke 2 alinee 55. člena Ztuj-2

Vsebina predloga: potrebna je sprememba 2. alinee 1. točke 55. člena Ztuj-2 na način: »Dovoljenje za prebivanje v Republiki Sloveniji se tujcu ne izda, če obstajajo razlogi za domnevo, da tujec ne bo prebival na ozemlju Republike Slovenije, razen v primeru, ko je tujcu izdano dovoljenje za opravljanje dela na področju raziskav in visokega šolstva (38. člen) oziroma, če je tujec s strani delodajalca s sedežem v Republiki Sloveniji, pri katerem je v delovnem razmerju, v času trajanja delovnega razmerja, zaradi opravljanja storitev napoten na delo v tujino.«

Rešitev: predlog rešitve se bo preučil pri pripravi redne novele Ztuj-2, ob upoštevanju dejstva, da je Ministrstvo za notranje zadeve v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, že določilo kategorije tujcev iz drugega odstavka 5. člena ZZSDT, ki v primeru kratkotrajnega izvajanja storitev, ki je časovno omejeno na največ devetdeset (90) dni v katerem

koli obdobju sto osemdeset (180) dni, kar zajema vsak dan bivanja v zadnjem sto osemdeset (180) dnevnem obdobju, ne potrebujejo enotnega dovoljenja za prebivanje in delo za napotenega delavca iz 45. člena ZTuj-2 oziroma enotnega dovoljenja za prebivanje in delo iz 37. člena ZTuj-2, pri čemer so v to kategorijo zajeti tudi tujci, ki kot predavatelji sodelujejo na organiziranih strokovnih srečanjih, predstavljajo znanstvene dosežke ali občasno sodelujejo pri njihovem izvajanju, tujci, ki so njihovo spremljevalno tehnično osebje, ter tujci, ki opravljajo začasno raziskovalno delo (sobotno leto), (10. točka drugega odstavka 5. člena ZZSDT).

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, 1. četrletje 2024.

16.

Predlog: možnost, da pooblaščenec v imenu tujca lahko vloži vlogo na katerikoli upravni enoti

Vsebina predloga: možnost, da pooblaščenca institucija v imenu delavca lahko vloži vlogo na katerikoli upravni enoti.

Rešitev: predlog rešitve je delno že realiziran, saj so alternativne možnosti vložitve vloge na različnih upravnih enotah pod določenimi pogoji že omogočene za raziskovalce. Dovoljenje za začasno prebivanje zaradi opravljanja dela na področju raziskav, višjega in visokega šolstva lahko po Ztuj-2 izdaja/podaljšuje upravna enota, na območju katere tujec namerava prebivati oziroma prebiva, upravna enota, kjer je sedež raziskovalne organizacije, višješolskega ali visokošolskega zavoda ali kjer se opravlja dejavnost. Z redno novelo Ztuj-2 bo pristojnost za izdajo/podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje zaradi študija, urejena na enak oziroma podoben način kot za dovoljenje za začasno prebivanje zaradi opravljanja dela na področju raziskav, višjega in visokega šolstva.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, 1. četrletje 2024.

17.

Predlog: postopki s tujci, ki so v tujini in zajem biometričnih podatkov

Vsebina predloga: večina držav članic Evropske unije se je zajema prstnih odtisov, fotografije in podpisa prosilca za tiste tujce, ki se nahajajo v tujini, lotila na dva možna načina: 1. zajem biometričnih podatkov opravi pristojni organ, ki vodi postopek in sicer po prihodu tujca v državo ali 2. zajem biometričnih podatkov opravi zunanji ponudnik storitev. Predlog rešitve je, naj se zajem biometričnih podatkov v Republiki Sloveniji opravi neposredno na upravnih enotah po vstopu tujca v državo ali pa naj se zajem teh podatkov omogoči pri zunanjih ponudnikih storitev oziroma s kombinacijo obeh navedenih rešitev.

Rešitev: predlog rešitve, na kašen način se lahko olajša zajem biometričnih podatkov, se bo v nadaljevanju še preučil.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve, 1. četrletje 2024.

18.

Predlog: postopki s tujci, ki so v tujini - vročanje dovoljenj za prebivanje

Vsebina predloga: Republika Slovenija naj uvede izdajo vizuma za tujce, ki vizum potrebujejo zaradi vročitve dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji. Vizum bi se v tem primeru izdal po predhodni odobritvi dovoljenja za prebivanje s strani pristojnega organa.

Rešitev: predlog rešitve se bo v nadaljevanju še preučil.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve, 1. četrletje 2024.

19.

Predlog: posebna obravnava - posebno dovoljenje za prebivanje in zaposlovanje strokovnjakov iz določenih poklicev z visoko dodano vrednostjo, ki omogoča vstop in zaposlitev v Republiki Sloveniji s popolno vlogo

Vsebina predloga: potrebno je omogočiti učinkovitejši zakonodajni okvir in tudi njegovo implementacijo na način: 1. omogoči se začasno prebivanje in zaposlitev tujega strokovnjaka

določenega poklica v Republiki Sloveniji že na podlagi formalno popolne vloge, dovoljenje pa se izda začasno dokler se o vlogi ne odloči; 2. poklici, za katere bi postopek veljal, se določijo s podzakonskim aktom; 3. postopek bi se nanašal na zaposlitev za plačo zaposlenega vsaj v vrednosti 1,5 kratnika povprečne mesečne bruto plače; 4. postopek bi se vodil prednostno; 5. postopek bi se nanašal na zaposlitev pri določenih zaupanja vrednih delodajalcih.

Rešitev: nekatere predlagane rešitve so že sedaj določene v veljavnih predpisih. Določene zadeve v zvezi s predlogom rešitve pa se bodo v prihodnje še upoštevale na področju zaposlovanja z novelo ZZSDT.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, 1. četrletje 2024.

20.

Predlog: preučitev postopka z vidika olajšanja vložitve vloge za prvo enotno dovoljenje tako za tujce, ki so v Republiki Sloveniji zakonito, kot za tujce, ki so v tujini

Vsebina predloga: podpira se postopkovne predloge Ministrstva za zunanje zadeve, predvsem predlog, da možnost vložitve prošnje za prvo enotno dovoljenje tujca, ki zakonito biva v Republiki Sloveniji, ni več izjema in vsi predlogi, ki so vezani na olajšanje postopkov za tujce, ki so v tujini (elektronski portal, zaslišanje preko avdio-video konferenc, zajem biometričnih podatkov na upravnih enotah in/ali zunanjih ponudnikih storitev, izdaja vizuma za namen vročitve dovoljenja za prebivanje).

Rešitev: predlog rešitve, (gre za sistemske spremembe), se bo preučil v okviru redne novele Ztuj-2.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, 1. četrletje 2024.

21.

Predlog: potrebno je izobraževanje in osveščanje delodajalcev in tujcev

Vsebina predloga: 1. potrebna je izvedba delavnic za upravne enote, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, ministrstva, in predstavnike gospodarstva ter podjetja, s praktičnimi vidiki izvedbe postopka pridobitve dovoljenja, na katerih udeleženci prejmejo informacije, kje so težave in kakšne so možnosti za učinkovitejše sodelovanje; 2. podajo naj se pisni predlogi resorjev, (Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstva za javno upravo), za pohitritev postopkov v okviru veljavnih možnosti (SPOT, ipd.), ki so na strani prosilcev, da se jih posreduje gospodarstvu. Ker je manjši delež vlog vložen preko portala SPOT, je potrebno okrepiti poznavanje možnosti za učinkovitejše postopanje tudi na strani delodajalcev; 3. potrebno je odpreti telefonsko svetovalno točko glede potrebnih dokumentov; 4. objava vprašanj in odgovorov na spletni strani <https://infotujci.si>.

Rešitev: predlog rešitve je bil delno že realiziran, saj je bilo na navedenem področju že veliko narejenega. Primarno je usposabljanje in izobraževanje za zaposlene na upravnih enotah, ki se že izvaja in se bo izvajalo tudi v nadaljevanju po posameznih obdobjih.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za notranje zadeve, ob upoštevanju že izvedene delne realizacije, 2. četrletje 2023.

22.

Predlog: digitalizacija postopkov in možnost vpogleda prosilcev v status vloge

Vsebina predloga: digitalizacija bo prispevala k bolj transparentnemu poteku upravnega postopka, uradnike bi razbremenila dodatnih telefonskih klicev in omogočila bi več časa za obravnavo vlog. Digitalizacija naj omogoči: 1. možnost direktne elektronske komunikacije s svetovalci; 2. možnost elektronskega spremljanja čakalnih vrst na daljavo, 3. uvedbo elektronske evidence o številu čakajočih v posamezni vrsti, številu delujočih oken, in evidenco številke čakajočega, ki je trenutno na vrsti; 4. izgradnjo uporabniškega vmesnika, ki bo nudil vnos podatkov o prošnji za izdajo/podaljšanje dovoljenja za prebivanje in izpis obrazca prošnje ter avtomatski prenos podatkov iz obrazca prošnje v register tujcev in »IS Spis/Krpan«, s čimer bi bil odpravljen dvojni vnos podatkov. 5. skupno interaktivno e-oglasno desko navodil Ministrstva za

notranje zadeve; 6. posodobitev vlog za enotna dovoljenja na SPOT-u (podaljšanje povezave z registrom tujcev), dodajanje za študente iz EU; 7. e-vpogled pridobivanja podatkov o statusu postopka; 8. pri osebni vložitvi prošnje za podaljšanje ali izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje ali za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje pri upravni enoti naj uporabniški vmesnik v registru tujcev evidentirane podatke prenese na obrazec prošnje za izdajo/podaljšanje dovoljenja za prebivanje, na katerem bi se podatki po potrebi še popravili/dopolnili/spremenili, vlagatelj prošnje pa bi tako pripravljen oziroma izpolnjen obrazec prošnje, po njegovem izpisu, še podpisal ali pa bi ga, pred izpisom, podpisal prek digitalne podpisne tablice; 9. na diplomatsko-konzularnem predstavništvu Republike Slovenije v tujini, zajem podpisa na tablici; 10. nadgradnjo registra tujcev, ki bo omogočila, da se v registru evidentirajo tudi osebni statusi (npr. smrt v Republiki Sloveniji) in posledično avtomatsko kreiranje prenehanja dovoljenja; 11. modul za izračun dohodkov; 12. avtomatizem pri preverjanju (Ministrstvo za pravosodje, sodišča, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Finančna uprava Republike Slovenije, itd.); 13. možnost enostavne, (tj. brez elektronskega podpisa s kvalificiranim digitalnim potrdilom) elektronske oddaje vloge; 14. vzpostavitev povezav med različnimi portali oz. sistemi.

Rešitev: predlog navedenih rešitev se obravnava v okviru digitalizacije postopkov s področja upravnih zadev tujcev, kjer se je delo na tem projektu že pričelo¹². Pri predlogu rešitve, ki se nanaša na možnost enostavne elektronske oddaje vloge brez digitalnega potrdila gre za možnost oddaje pod določenimi pogoji v smislu možne preveritve identitete in se bo o tem predlogu rešitve v nadaljevanju strokovno razpravljalo v okviru digitalnih rešitev.

Nosilec in okvirni datum možne izvedbe: Ministrstvo za digitalno preobrazbo. Ob zagotovljenih sredstvih za izvedbo, je realizacija predloga možna 2. četrtletje 2024.

Predlogi rešitev, na katerih temelji načrt odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji, so v večini primerov takšni, da v nadaljevanju zahtevajo spremenjen in/ali dopolnjen zakonodajni okvir zlasti na področju tujcev in pogojev njihovega zaposlovanja. To bo s strani resornega oziroma konkretnega nosilca v sodelovanju z drugimi deležniki pomenilo potreben strokovni razmislek ne le v okviru Evropskega zakonodajnega okvira temveč tudi dejanskih migracij in potreb Republike Slovenije po zaposlovanju tujcev. Pri tem pa je potrebno upoštevati tudi dejstvo, da bo v primeru realizacije nekaterih predlogov rešitev, dejansko potrebna sistemska oziroma konceptualna sprememba ureditve področja migracij in tujcev v Republiki Sloveniji.

Večina predlogov rešitev datira v leto 2024 v primeru, da bodo ob ponovni strokovni preučitvi rešitev, sprejete njihove implementacije.

Bistvenega dela načrta odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji pa ne predstavljajo le predlogi rešitev, ki bodo zahtevali ponovno razpravo o potrebnih (sistemskih) spremembah in dopolnitvah veljavnih predpisov, temveč tudi povečan poudarek na izobraževanju in usposabljanju javnih uslužbencev s področja dela, kateremu bi tudi sicer veljajo nameniti več pozornosti ter večja digitalna vključenost v proces dela, katere predpogoj je tudi ustrezna strojna oprema. Kot pa je bilo že podrobno navedeno v poglavju I.3.2.1 in I.3.2.4, se že začeto delo tako na področju izobraževanja in usposabljanja, kot tudi na področju digitalizacije postopkov, nadaljuje.

Zaključek

Upoštevajoč končno poročilo o delu MDST ter načrt odprave (administrativnih) ovir pri delu organov na prvi stopnji, ki ga sestavljajo še nerealizirani predlogi rešitev, nosilci in časovnica, MDST na podlagi VII. točke čistopisa sklepov o imenovanju medresorske delovne skupine za odpravo administrativnih ovir s področja upravnih zadev tujcev, št. 010-110/2022-14 z dne 19. 8. 2022, o dopolnitvi sklepa o imenovanju medresorske delovne skupine za odpravo administrativnih ovir s področja upravnih zadev tujcev, št. 010-110/2022-21 z dne 19. 9. 2022, in o dopolnitvi sklepa o imenovanju medresorske delovne skupine za odpravo administrativnih ovir s področja

¹² (opis v poglavju: I.3.2.4 »Digitalizacija upravnih postopkov in nadgradnja registra tujcev«).

upravnih zadev tujcev št. 010-110/2022- 181 z dne 22. 2. 2023, št. 010-110/2022-182 z dne 21. 2. 2023, zaključuje svoje delo, za katerega je bila ustanovljena.